

10. अत्रत्यम् अलङ्कारं विवृणुत ।

पुष्पमालानुषङ्गेण सूत्रं शिरसि धार्यते ।

11. संस्कृतभाषया दशाधिकानि वाक्यानि लिखत ।

'स्वच्छभारतान्दोलनम्' अथवा 'भारतवैभवम्'

12. एकं विषयम् अधिकृत्य संस्कृतभाषया विंशति वाक्यानि लिखत ।

१. भारतीयदर्शनानि

२. जङ्गमदूरवाण्याः उपयोगः हानिः च ।

३. शालासु योगशिक्षणस्य औचित्यम् ।

४. वाल्मीकिरामायणम् ।

***

ॐ

संस्कृतभारती

पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

कोविदपरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

अङ्काः - १००

दिनम् - जय सं॥ फाल्गुनशुक्लचतुर्थी

भानुवासरः, २२.०२.२०१५

1. एकवाक्येन उत्तरं लिखत । (षण्णाम्)

१. इन्द्रपदवी कथं लभ्यते ?

२. नलः दमयन्ती किमर्थं प्राशंसत् ?

३. सरस्वती नलमहाराजाय कं मन्त्रं प्रदत्तवती ?

४. देवानां स्वर्गप्रापणसमये कः मिलितः ?

५. इन्द्रः पतिः भवति चेत् दमयन्त्याः देवरः कः भविष्यति ?

६. विदर्भराज्ये गुणसम्पन्नः राजा कः आसीत् ?

७. सरस्वती कान् वर्णयितुम् आरब्धवती ?

2. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्वयरचनां प्रतिपदार्थं तात्पर्यं (संस्कृतभाषया) च लिखत । १०

१. स त्वं निर्वर्तस्व विहाय लज्जां गुरोर्भवान् दर्शितशिष्यभक्तिः ।

शस्त्रेण रक्ष्यं यदशक्न्यरक्षं न तद्यशः शस्त्रभृतां क्षिणोति ॥

२. तथेति गामुक्तवते द्वितीयः सद्यः प्रतिष्ठम्भविमुक्तबाहुः ।

स न्यस्तशस्त्रो हरये स्वदेहमुपानयत्सिण्डमिवामिषस्य ॥

३. भूतानुकम्पा तव चेदियं गौरिका भवेत्स्वस्तिमती त्वदन्ते ।

जीवन्तुनः शश्वदुपप्लवेभ्यः प्रजाः प्रजानाथ पितेव पसि ॥

3. एकस्य सुभाषितस्य तात्पर्यम् आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा लिखत । ३

१. दूरीकरोति दुरितं विमलीकरोति

चेतश्चिरन्तनमगं चुलुकीकरोति ।

भूतेषु किञ्च करुणां बहुलीकरोति

सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ॥

Kov-1

Kov-4

(पु.प.प.)

२. बुद्धिप्राप्तौ स कृद्विचारितं

स्वयं च बुद्ध्या प्रविचारितोऽश्रयम् ।

करोति कार्यं खलु यः स बुद्धिमान्

स एव लक्ष्यं यशसं च भाजन्म् ॥

४. अथोत्तिष्ठानां पदानां विग्रहवाक्यं समसनाम च लिखत । (समानाम्) ५

१. पञ्चपाण्डवाः २. अर्धदिनम् ३. समुद्रतटः ७

४. श्वेताम्बरः ५. गुरुदेवः ६. पाणिपादम्

७. उपवृक्षम् ८. अनुजः

आ. सूचितस्य समसप्रभेदस्य उदाहरणं लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. गतिसमासः २. कर्मधारयसमासः (उपमानपूर्वपदः)

३. नञ्समासः ४. तृतीयाबहुव्रीहिसमासः

५. समाहारद्वन्द्वसमासः ६. षष्ठीतत्पुरुषसमासः

५. अथोत्तिष्ठेषु वाक्येषु स्थूलसूक्ष्मरुतानि पदानि परिचुकृत । ३

१. बहुव्रीहिसमासः उचरपदप्रधानः भवति ।

२. बहुषु एकस्य गुणातिशयः यत्र चण्यते तत्र चरपुत्रत्ववः ।

३. यमकम् अर्थात्तद्वारः ।

४. 'विद्याधनम्' इति पदं मध्यमपदलोपी समासः ।

५. प्रातिपदिकेभ्यः कृतप्रत्ययाः भवन्ति ।

६. बाणी सुधा इव मधुरा अस्ति इत्यत्र लुचोपमात्तद्वारः ।

६. अथोत्तिष्ठानां तद्विधानां विग्रहवाक्यानि लिखत । (पञ्चानाम्) ६

१. दालिपिः २. राक्षसः ३. सात्त्विकः ४. भारतीयः

५. कोपलत्वम् ६. रूपवती ७. ऐन्द्रः

आ. अन्तर्लिङ्ग-विभक्तिवचनानि लखत । (समानाम्) ७

१. जगतः २. क्षेत्रम् ३. नाना ४. आरुक्ष्योः ५. त्वम्

६. वचः ७. मया ८. तानैः ९. बाललताः

७. आ. संयोजयत । ५

१. अश्वघोषः अ. सिद्धान्तशिरोमणिः

२. माघः ब. कौमुदीमहोत्सवः

३. भास्कराचार्यः क. शारीरुप्रकरणम्

४. बाणाः ड. शिशुपालवधम्

५. विजिका इ. हर्षचरितम्

आ. अथोत्तिष्ठानां सन्नतरूपाणां विग्रहवाक्यानि लिखत । (पञ्चानाम्) ५

१. पिपुच्छिषा २. तिलिच्छिषति ३. विवक्षा

४. पिपिठिषा ५. विषीषा ६. दिक्षा

८. अ. सप्तसन्धर्षं संस्कृतेन व्याख्यात । (पञ्चानाम्) १०

१. इयं पार्वती हरस्य अधाक्षिनी भविष्यति ।

२. प्रभो ! किमर्थं मां भवन् स्मृतवान् ?

३. तारकवधार्थं कुमारं प्रेषयतु ।

४. राजान् ! निषधदेशाधिपः नलः एव दमयन्त्याः अनुरूपः वरः ।

५. भोः पुरुषश्रेष्ठ ! यम पुण्येन तव सन्धर्षनं जातम् ।

६. वरप्रसीदाः एव भवतोम् अविष्येष्टुः ।

आ. पदानाम् अन्यरूपाणि लिखत । ३

१. करोति ..... णिजन्तम् णिजन्तम् (भविष्यति) णिजन्तम् (भूते)

२. पठति ..... णिजन्तम् णिजन्तम् (भविष्यति) णिजन्तम् (भूते)

३. चलति ..... णिजन्तम् णिजन्तम् (भविष्यति) णिजन्तम् (भूते)

१. अलङ्काराणां नामनिर्देशनं कुरुत । ५

१. कृष्णः नेत्रवत् सुन्दरः ।

२. अयं राजा परमेश्वरः ।

३. माये मेधे गतं वयः ।

४. हनुमान् अभिमतत् दुष्करं किं महात्मनाम् ।

५. सरस्वति कुक्षेत्रे कुरु चित्तसरस्वति ।

आ. गुरुलघुविहानि अङ्गीयत्वा गणस्य नाम लिखत । ५

१. सम्भवः २. सामान्यः ३. क्रीणति

४. धरतः ५. भरणी